

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

LIČNA ZAŠTITNA OPREMA

ZAŠTITA ZDRAVSTVENIH RADNIKA
I SARADNIKA OD EBOLE

- Samo postojanje lične zaštitne opreme nije dovoljno za sprečavanje infekcije zdravstvenih radnika i saradnika virusom ebole.
- Lična zaštitna oprema može biti izvor infekcije kod nepravilne upotrebe.
- Od ključnog značaja je **PRAVILNA UPOTREBA LIČNE ZAŠTITNE OPREME**, odnosno uvežbanost i kompetentnost pri njenom stavljanju i skidanju.

Postupci pri stavljanju lične zaštitne opreme (LZO)

- 1. Urediti prostor za oblačenje LZO ispred sobe za izolaciju.**
- 2. Uvek staviti LZO pri kontaktu sa osobom sa sumnjom na ebola virusno oboljenje (EVO), ili potvrđenim slučajem EVO.**
- 3. Stavljanje i skidanje LZO treba UVEK obavljati u prisustvu druge, za tu proceduru uvežbane osobe.**
- 4. Staviti LZO pre ulaska u sobu za izolaciju (u prostoru za oblačenje).**

Potrebna lična zaštitna oprema

- Dva para rukavica
- Sredstvo za higijenu ruku
- Nepromočiv zaštitni kombinezon
- Nepromočiva kecelja
- Zaštita za oči (naočare i/ili štitnik za lice-vizir)
- Partikularna maska (FFP2, ili FFP3, ili N95 respirator)
- Zaštitna obuća (čizme, gumene kaljače)
- Ubrus za dezinfekciju kvake
- Nepromočiva prostirka za pod na mestu presvlačenja

STAVLJANJE LIČNE ZAŠTITNE OPREME

1. Priprema za stavljanje LZO

- Obući pamučnu, laganu radnu uniformu;
- Skinuti sat i sav nakit (uključujući burmu i minđuše);
- Dugu kosu vezati.

2. Oblačenje nepromočivog zaštitnog kombinezona

- Navući nogavice kombinezona;
- Zatvoriti rajsfešlus (šnur) do struka.

3. Obuvanje zaštitne obuće

- Obuti zaštitnu obuću (čizme, gumene kaljače);
- Navući nogavice kominezona preko zaštitne obuće.

4. Higijena ruku

- Obaviti higijenu ruku sredstvom na bazi alkohola (prema nacionalnim preporukama za higijenu ruku).

5. Stavljanje hirurških rukavica

- Staviti prvi par rukavica – hirurških, odgovarajuće veličine.

6. Nastavak oblačenja nepromočivog zaštitnog kombinezona

- Navući rukave kombinezona;
- Zatvoriti šnur do kraja.

7. Stavljanje partikularne maske

- Pravilno staviti partikularnu masku

(prema preporukama: gornja traka maske – preko temena; donja – ispod ušiju);

- Ojačani deo maske oblikovati prema nosu.

8. Uraditi test prianjanja partikularne maske

- Uraditi pozitivni i negativni test prianjanja partikularne maske (prema preporukama).

Pozitivni test prianjanja:

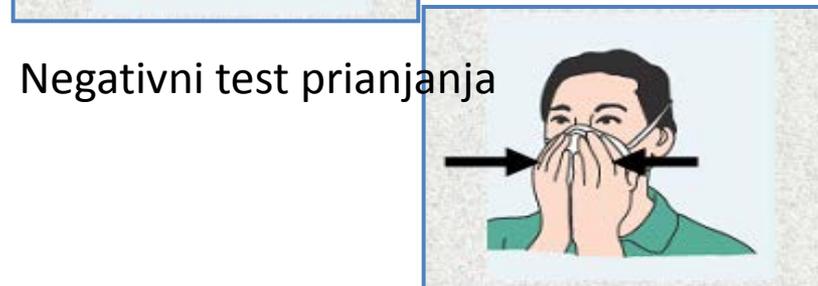
Izdahnite jako. Pozitivan pritisak unutar partikularne maske = vazduh ne izlazi sa strane. Ako osetite da vazduh izlazi sa strane, podesite položaj maske i/ili bolje namestite trake.

Negativni test prianjanja:

Udahnite duboko. Ako vazduh ne ulazi sa strane, negativan pritisak će partikularnu masku privući uz lice.

Pozitivni test prianjanja

Negativni test prianjanja

9. Stavljanje zaštitnih naočara

- Staviti zaštitne naočare koje štite od prskanja krvi/telesnih tečnosti i sa strane.

10. Stavljanje kapuljače zaštitnog kombinezona

- Navući kapuljaču kombinezona;
- Zašnorati do kraja i fiksirati kraj šnira.

11. Stavljanje drugog para rukavica

- Staviti drugi par zaštitnih rukavica odgovarajuće veličine;
- Navući rukavice preko rukava kombinezona.

Osoblje koje obavlja higijenu prostora, obavlja manipulacije vešom, nosi bolesnika i sl. obavezno koristi čvrste, dugačke zaštitne rukavice (gumene).

12. Stavljanje nepromočive kecelje

- Ako je moguć kontak sa većom količinom krvi, povraćenog sadržaja, fecesa i drugih telesnih tečnosti, obavezno staviti i zaštitnu kecelju.

13. Stavljanje štitnika za lice-vizira

- U cilju zaštite prilikom izvođenja procedura sa mogućim prskanjem krvi i mogućom produkcijom aerosola (npr. plasiranje CVK, bronhoskopija, intubacija, ekstubacija, toaleta disajnih puteva, mehanička ventilacija, itd.) staviti vizir.

14. Nadgledanje stavljanja LZO

- Stavljanje LZO UVEK obavljati u prisustvu druge, za tu proceduru uvežbane osobe, koja sve postupke upisuje u pripremljenu listu.

SKIDANJE LIČNE ZAŠTITNE OPREME

1. Otvaranje/zatvaranje vrata sobe za izolaciju pri izlasku

- Papirnim ubrusom nakvašenim sveže pripremljenim rastvorom hlora (1000 *ppm*) obuhvatiti kvaku pri otvaranju i zatvaranju vrata tokom izlaska iz sobe za izolaciju.

2. Započinjanje procedure skidanja LZO

- Skidanje LZO treba UVEK obavljati u prisustvu druge, za tu proceduru uvežbane osobe;
- Tokom procedure skidanja, osoba koja se skida obavezno stoji na nepromočivoj prostirci za pod.

3. Skidanje štitnika za lice-vizira

- Vizir se skida podizanjem trake sa potiljka;
- Odložiti vizir za reprocesovanje (u crnu kesu obeleženu znakom za infektivni otpad).

4. Skidanje zaštitne kecelje

- Pažljivo skinuti kecelju tako da spoljašnja, kontaminirana strana, ostane unutra.
- Ukoliko je kecelja za jednokratnu upotrebu, skidanje kecelja obaviti kidanjem trake oko glave i struka. Zatim kecelju odložiti u žutu kesu za infektivni otpad.
- Ukoliko je kecelja za višekratnu upotrebu, odlaže se za reprocessovanje (u crnu kesu, obeleženu znakom za infektivni otpad).

5. Skidanje spoljašnjih zaštitnih rukavica

- Pravilno skinuti rukavice i odložiti ih u žutu kesu za infektivni otpad.
- Ukoliko su rukavice gumene, za višekratnu upotrebu, odložiti ih za reprocesovanje (u crnu kesu, obeleženu znakom za infektivni otpad).

6. Skidanje zaštitnog kombinezona

- Kombinezon polako i pažljivo skidati od kapuljače do nogavica, uvijanjem tako da unutrašnja, čista strana ostane spolja.

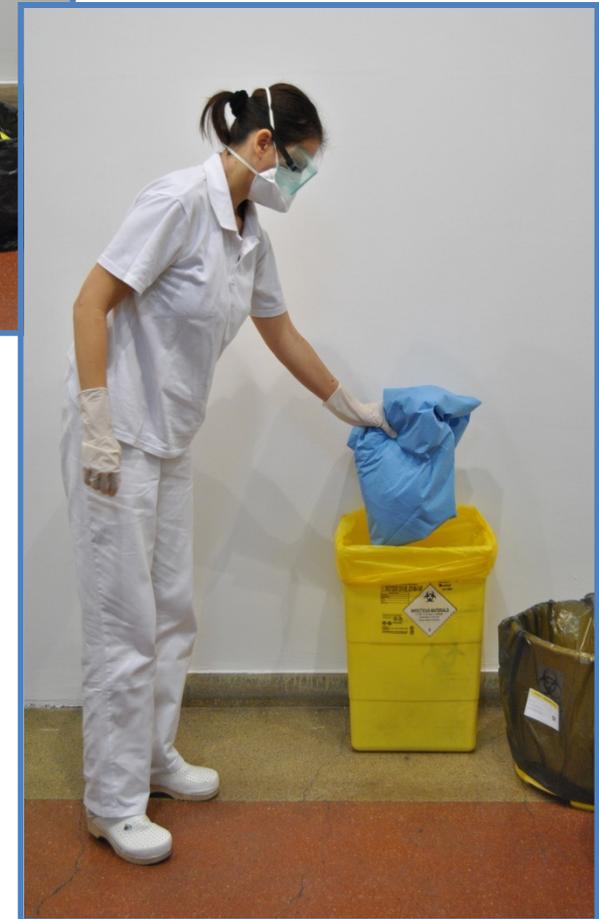
7. Izuvanje zaštitne obuće

- Izuzeti zaštitnu obuću i obuti radnu obuću koja se nalazi izvan nepromoćive prostirka za pod;
- Odložiti zaštitnu obuću za reprocesovanje (u crnu kesu, obeleženu znakom za infektivni otpad).

8. Raspremanje prostora za presvlačenja

- Saviti nepromočivu prostirku za pod zajedno sa kombinezonom, tako da donja, čista strana ostane spolja;
- Odložiti prostirku u žutu kesu za infektivni otpad.

9. Skidanje hirurških rukavica

- Pravilno skinuti hirurške rukavice i odložiti ih u žutu kesu za infektivni otpad.

10. Higijena ruku

- Obaviti higijenu ruku sredstvom na bazi alkohola (prema nacionalnim preporukama za higijenu ruku).

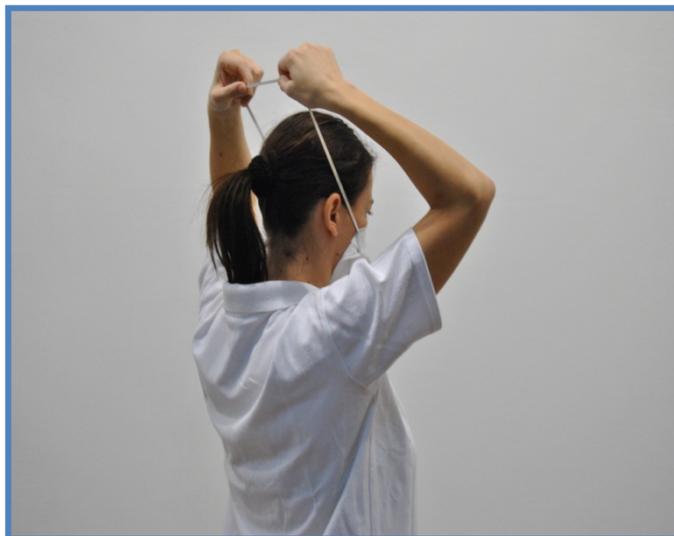
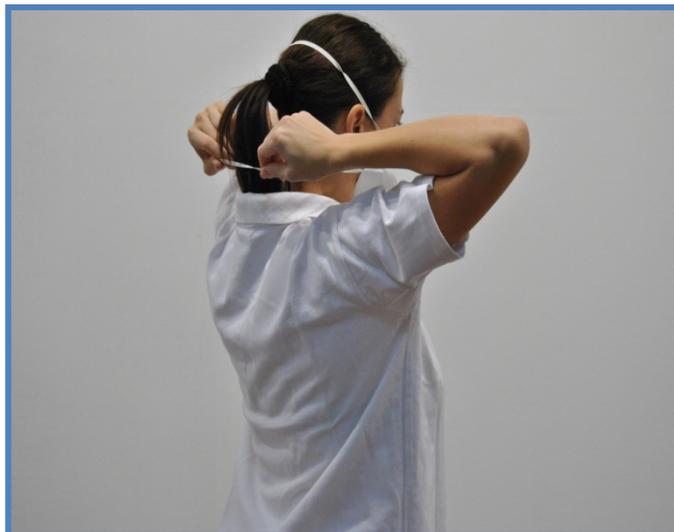
11. Skidanje zaštitnih naočara

- Zaštitne naočare skinuti podizanjem trake sa potiljka;
- Odložiti naočare za reprocesovanje (u crnu kesu obeleženu znakom za infektivni otpad).

12. Skidanje partikularne maske

- Ne dodirivati spoljašnju stranu maske;
- Koristeći obe ruke, uhvatiti donju traku i prebaciti je napred preko glave;
- Skinuti masku prebacivanjem gornje trake preko glave;
- Odložiti masku u žutu kesu za infektivni otpad.

13. Higijena ruku

- Obaviti konačnu higijenu ruku sredstvom na bazi alkohola (prema nacionalnim preporukama za higijenu ruku).

14. Nadgledanje skidanja LZO

- Skidanje LZO obavljati UVEK u prisustvu druge, za tu proceduru uvežbane osobe, koja sve postupke upisuje u pripremljenu listu.
- U slučaju učinjenih propusta prilikom skidanja LZO, o tome se obaveštaju nadležni.

15. Preporučeni postupci nakon napuštanja prostora za oblačenje

- Istuširati se;
- Propratiti vitalne znake (puls, krvni pritisak, broj respiracija, itd.);
- Obaviti rehidraciju (vodom, a po potrebi i elektrolitima).

- Samo postojanje lične zaštitne opreme nije dovoljno za sprečavanje infekcije zdravstvenih radnika i saradnika virusom ebole.
- Lična zaštitna oprema može biti izvor infekcije kod nepravilne upotrebe.
- Od ključnog značaja je **PRAVILNA UPOTREBA LIČNE ZAŠTITNE OPREME**, odnosno uvežbanost kompetentnost pri njenom oblačenju i skidanju.